

SPLOŠNI POGOJI STROJELOMNEGA ZAVAROVANJA (AMB 2011 / Stopnja 2)

Za to zavarovanje veljajo Splošni pogoji premoženjskega zavarovanja Grawe Zavarovalnice d.d. (ABV).

1. člen	Zavarovane stvari	5. člen	Obveznosti zavarovalca pred nastankom zavarovalnega primera
2. člen	Zavarovane nevarnosti in škode	6. člen	Obveznosti zavarovalca po nastanku zavarovalnega primera
3. člen	Zavarovalni interes	7. člen	Zavarovalnina
4. člen	Zavarovalna vrednost, osnova za izračun zavarovalne premije	8. člen	Izvedenski postopek

1. člen Zavarovane stvari

- Zavarovane so izključno v polici navedene stvari, ki se nahajajo na zavarovalnem kraju, opredeljenem v zavarovalni polici, in so
  - 1.1 pripravljene za obratovanje ali
  - 1.2 demontirane, ponovno montirane, v mirovanju ali prestavljene zaradi čiščenja, remonta, pregleda, popravila, prestavitve na drugo lokacijo ali kritega zavarovalnega primera.Stvar je pripravljena za obratovanje, če je po končanem preizkušanju (poskusnem obratovanju) ugotovljeno, da lahko v skladu z navodili proizvajalca normalno obratuje in je, če je to predvideno, zanjo opravljen tehnični prevzem.
- Olje, ki ima funkcijo hlajenja, izolacije ali transmisije, je ob nastanku kritega zavarovalnega primera na zavarovanem stroju zavarovano samo tedaj, če je to posebej dogovorjeno.
Zavarovalno kritje za olje v transformatorjih ter stikalnih in merilnih napravah velja v smislu prejšnjega odstavka kot dogovorjeno.
- Temelji in obzidave strojev so zavarovani samo v primeru, če je to posebej dogovorjeno.
- Zavarovanje ne velja za:
  - 4.1 orodja vseh vrst kot npr. vrtalniki, lomilna orodja, klišaji, kalupi, matrice, filmi, raštri, folije, noži, valji z vzorci, žagini listi, rezalna orodja, rešeta, filtri, kamni, prebijalniki, udarna kladiva, plošče mlinov, nabijala in šaboti kovaških kladiv in podobno;
  - 4.2 dele naprav, ki so zaradi svoje funkcije ali značilnosti izpostavljeni višji stopnji obrabe ali večkratni oz. periodični zamenjavi kot npr. pnevmatike, gosenice, vodilna in tekalna kolesa goseničarjev, ščetke, pasovi, verige, jermeni, zračnice, vrvi, transportni trakovi, obloge iz gume, tekstila ali umetne mase, obloge valjev, obzidave kurišč in peči, izolacije in podobno;
  - 4.3 obratna sredstva vseh vrst kot so goriva, kemikalije, filtrirne snovi, katalizatorji, kontaktne mase, čistilna sredstva, maziva, strojna olja, hladilna sredstva in podobno;
  - 4.4 zunanje nosilce podatkov (diskete, trakove, nosilce zvočnega in slikovnega zapisa), programsko opremo in druge podatke.

2. člen Zavarovane nevarnosti in škode

- Zavarovanje krije škode zaradi nenadnih in nepredvidenih poškodb ali uničenja zavarovanih stvari, ki so posledica:
  - 1.1 napačnega upravljanja/rokovanja, nerodnosti, malomarnosti ali zlonamernosti;
  - 1.2 neposrednih učinkov električne energije na električne naprave (npr. povečanja jakosti električnega toka, prenapetosti, napake v izolaciji, kratkega stika, ozemljitve, napake v kontaktih, preskoka napetosti, preobremenitve), tudi če pride ob tem do svetlobnih, toplotnih ali eksplozivnih pojavov.
Zavarovanje krije tudi škode zaradi prenapetosti ali indukcije, ki sta posledici udara strele ali atmosfereke razelektritve (indirektni udar strele). Če pride ob tem do svetlobnih, toplotnih ali eksplozivnih pojavov, velja zavarovalno kritje samo za električne naprave, ki so zaradi teh pojavov poškodovane;
  - 1.3 konstrukcijskih napak, napak v izračunu, napak v odlitkih, napak v materialu in napak proizvajalca;
  - 1.4 razpok zaradi delovanja centrifugalne sile;
  - 1.5 pomanjkanja vode v parnih kotlih in aparatih;
  - 1.6 implozije ali drugih učinkov podtlaka;
  - 1.7 nadtlaka (z izjemo eksplozije v skladu s točko 3.1 tega člena);
  - 1.8 odpovedi merilnih, krmilnih ali varnostnih naprav;
  - 1.9 viharja, pritiska snega, zmrzali in neposrednega učinka zamrzovanja;
  - 1.10 od zunaj mehansko delujočih dogodkov.

- Odstopajoč od določil 1. točke tega člena velja zavarovalno kritje za sestavne dele polprevodniških sklopov in njihove interne nosilce podatkov (pri katerih proizvajalec tekom obratovanja ni predvidel menjave s strani uporabnika) samo v primeru, če je prišlo do nenadnih in nepredvidenih poškodb ali uničenja zavarovanih stvari zaradi katere od zavarovanih nevarnosti, navedenih v 1. točki tega člena, pri čemer je zavarovana nevarnost dokazljivo učinkovala od zunaj. Pri poškodbah, ki so posledica zavarovanih nevarnosti iz točk 1.1 in 1.2 tega člena, velja zavarovalno kritje le v primeru, ko so poškodbe jasno vidne brez pomožnih sredstev.
- Ne glede na vzrok nastanka zavarovalno kritje ne velja za škode, ki nastanejo:
  - 3.1 zaradi požara, udara strele, eksplozije, padca zračnega plovila, gašenja, rušenja ali odstranjevanja pri takšnih dogodkih, nadalje zaradi vlomne tatvine, navadne tatvine ali razstreljevanja na zavarovalnem kraju;
  - 3.2 zaradi energije električnega toka, ki je posledica požara, eksplozije ali padca zračnega plovila;
  - 3.3 zaradi notranjih nemirov, stavk, vojnih dogodkov katerekoli vrste z objavo vojne napovedi ali brez nje, vključno z nasilnimi dejanji državnih organov ter političnih ali terorističnih organizacij ter zaradi odvzema ali zaplembe zavarovanih stvari;
  - 3.4 zaradi potresa, erupcije in katerihkoli dogodkov, ki so povezani z jedrsko energijo;
  - 3.5 zaradi posedanja tal, zemeljskega plazja, pomikanja zemlje, blata, kamenja, skalovja in drobirja, ki je posledica naravno pogojenega delovanja vode, nadalje zaradi utrganja zemljišča, toče, poplave, snežnega plazja;
  - 3.6 zaradi napak in pomanjkljivosti, ki so obstajale že v času sklepanja zavarovanja in so bile zavarovalcu znane oziroma bi mu morale biti znane;
  - 3.7 zaradi namernih dejanj zavarovalca, zavarovanca ali oseb, ki so v podjetju v vodstveni funkciji. Enako velja za škode, ki nastanejo zaradi hude malomarnosti ali opustitve določenih dejanj;
  - 3.8 kot dokazljiva neposredna posledica trajnih kemičnih, termičnih, mehanskih, električnih ali elektromagnetnih vplivov, zaradi znakov obrabe in staranja (tudi predčasnih) ali kot posledica korozije, oksidacije, gošče, vodnega kamna ali drugih oblog;
  - 3.9 zaradi obratovanja, če po škodnem dogodku naprava še ni dokončno usposobljena za obratovanje oziroma če še ni zagotovljen obratovalni proces v skladu s predpisi;
  - 3.10 na varnostnih elementih katerekoli vrste zaradi uporabe, kateri so namenjeni;
  - 3.11 zaradi vremenskih razmer, na katere je potrebno glede na letni čas in krajevne pogoje računati;
  - 3.12 zaradi izgube zavarovanih stvari;
  - 3.13 zaradi prask, odrgnin ali drugih površinskih poškodb, ki predstavljajo samo lepотно poškodbo (lak, emajl in podobno);
  - 3.14 na premičnih strojih zaradi trčenja, iztirjenja, porušitve spodnjega stroja proge, porušitve mostu, udara zemlje ali porušitve oboka, zdrsa, padca, porušitve rudnika, vdora vode in blata, in sicer tudi v primeru, ko pride do škode zaradi katere od zavarovanih nevarnosti, navedenih v 1. točki tega člena.
- V dvomu mora zavarovalec dokazati, da škoda ni v neposredni ali posredni vzročni zvezi z dogodki ali s posledicami dogodkov, ki so opisani v točkah 3.3 do 3.5 tega člena.
- Zavarovalnica ne krije škode, za povračilo katere, na podlagi zakona ali pogodbe, jamči dobavitelj (dobavitelj je po teh pogojih tudi proizvajalec, uvoznik, prodajalec ipd.).
Če je do škode prišlo zaradi vzrokov, navedenih v točkah od 1.1 do 1.10 tega člena, in za katere dobavitelj zavrača svojo odgovornost na podlagi zakona ali pogodbe, izplača zavarovalnica zavarovalnino ob pogoju vstopa v pravice zavarovanca nasproti dobavitelju (963. člen Obligacijskega zakonika). Če se odgovornost dobavitelja lahko ugotovi le po pravni poti, je zavarovalec na zahtevo in stroške zavarovalnice dolžan sprožiti pravdni postopek.
Kadar je zavarovanec dobavitelj zavarovane stvari, zavarovalnica ne izplača zavarovalnine za škodo, za povračilo katere običajno jamči drug dobavitelj.
- Zavarovalnica ne krije škode, katere se lahko poplača na podlagi sklenjene pogodbe o vzdrževanju zavarovanega stroja.

3. člen Zavarovalni interes

1. V okviru tega zavarovanja sta zavarovana
  - 1.1 zavarovalec in - če je posebej dogovorjeno - tudi
  - 1.2 upravičeni uporabnik (zavarovanec) zavarovanih stvari (kot npr. najemnik, lizingojemalec, zakupnik), v kolikor izkaže zavarovalni interes.
2. Če zavarovanec krši predpise, dolžnosti ali obveznosti, veljajo pravne posledice kršitve tudi napram zavarovalcu.

4. člen Zavarovalna vrednost, osnova za izračun zavarovalne premije

1. Zavarovalna vrednost je novonabavna vrednost zavarovanih stvari na dan škode; to so stroški ponovne nabave vključno s stroški tovarnine (ne letalske), carine in montaže.
2. Osnovo za izračun zavarovalne premije predstavljajo novonabavne vrednosti zavarovanih stvari.

5. člen Obveznosti zavarovalca pred nastankom zavarovalnega primera

1. Zavarovalec je dolžan skrbeti, da:
  - 1.1 so zavarovane stvari tehnično brezhibne in ustrezno vzdrževane ter da niso trajno ali namenoma obremenjene preko dovoljene mere;
  - 1.2 se uporabljajo in vzdržujejo v skladu z navodili proizvajalca;
  - 1.3 niso trajno ali namenoma obremenjene preko dovoljene mere.
2. Zavarovalec mora zavarovalnici ali njenemu pooblaščenцу v vsakem trenutku omogočiti popoln vpogled v njegovo strojno obratovanje.
3. Če zavarovalec navedenih obveznosti ne izpolni, se obveznost zavarovalnice zmanjša za toliko, za kolikor je zaradi tega nastala večja škoda.

6. člen Obveznosti zavarovalca po nastanku zavarovalnega primera

1. Zavarovalec ima v primeru nastanka škode, za katero zahteva zavarovalnino, naslednje obveznosti:
  - 1.1 v skladu s svojimi zmožnostmi mora poskrbeti za preprečevanje in zmanjševanje škode ter pri tem pridobiti navodila zavarovalnice in se le-teh držati;
  - 1.2 vsako škodo mora nemudoma prijaviti zavarovalnici, škodo, ki je povezana s kaznivim dejanjem tretjih oseb, pa tudi pristojnemu organu za notranje zadeve;
  - 1.3 zavarovalnici in njenim pooblaščenim strokovnjakom mora omogočiti vse preiskave, ki so potrebne za določanje vzroka in obsega škode ter obsega njenih obveznosti.
Z zavarovalnico mora sodelovati in ji na njeno zahtevo po resnici in v celoti na lastne stroške posredovati vsa potrebna pojasnila. Prav tako ji mora dati na lastne stroške na razpolago vso ustrezno dokumentacijo.
2. Do prihoda pooblaščenega predstavnika zavarovalnice na sam kraj škode (do katerega mora priti najkasneje v roku 8 dni od prejema pisne prijave škode) in ugotovitve vzroka ter obsega nastale škode zavarovalec ne sme spreminjati stanja poškodovanih ali uničenih stvari, razen če je sprememba potrebna zaradi nemotenega nadaljnjega obratovanja, zaradi javnega interesa ali zato, da bi zmanjšal ali preprečil povečanje škode.
Če ogled kraja škode s strani pooblaščenega predstavnika zavarovalnice ni bil izvršen v roku 8 dni, lahko zavarovalec prične z ustreznimi popravili oziroma prenovo poškodovanih stvari.
Zavarovalec mora poškodovane oziroma zamenjane dele hraniti in jih zavarovalnici na njeno zahtevo predložiti na ogled.
3. Če zavarovalec katere od dogovorjenih ali predpisanih obveznosti ne izpolni, se obveznost zavarovalnice zmanjša za toliko, za kolikor je zaradi tega nastala večja škoda.

7. člen Zavarovalnina

1. Zavarovalnina se ob vsakem zavarovalnem primeru zmanjša za znesek, ki je v zavarovalni polici opredeljen za vsako posamezno zavarovano stvar kot samopridržaj.
V nasprotju z določili 13. člena Splošnih pogojev premoženjskega zavarovanja (ABV) predstavlja zavarovalna vsota posamezne zavarovane stvari, zmanjšana za dogovorjen samopridržaj, zgornjo mejo za izplačilo zavarovalnine.
2. Zavarovalnica izplača v primeru
  - 2.1 vzpostavitev stanja, v katerem se je poškodovana zavarovana stvar nahajala pred nastankom zavarovalnega primera (popravilo, obnova), zavarovalnino v

višini stroškov popravila v času nastanka zavarovalnega primera, vključno s stroški demontaže, montaže, tovarnine (ne letalske), dostave in odvoza ter z morebitnimi stroški carine. Vrednost ostankov in vrednost obrabljanih zamenljivih delov se od zavarovalnine odbije.

Če se pri tem zamenjajo

- svetilna, obsevalna ali ogrevalna telesa, ogrevalni elementi;
- elektronke, elektronske cevi, gorilniki;
- pri motorjih z notranjim izgorevanjem: glava motorja, puše cilindra, bati, dna batov;
- olje, plin

se od zavarovalnine odbije zmanjšanje vrednosti zaradi starosti, obrabe ter ekonomske ali tehnične zastarelosti. Osnovo za izračun zmanjšanja vrednosti predstavlja vrednost zamenjanih delov v vgrajenem stanju.

Samo na podlagi posebnega dogovora so v primeru škode, za katero zavarovalno kritje obstaja, zavarovani naslednji stroški na prvi riziko:

- dodatki za nadurno delo;
- stroški zemeljskih in gradbenih del;
- stroški reševanja;
- stroški premikanja in zaščite;
- stroški pospravljanja;
- stroški odstranjevanja nevarnih odpadkov.

Dodatni stroški, ki nastanejo, ker se pri popravilu izvedejo spremembe, izboljšave ali remont, bremenijo zavarovalca.

Če se izvede začasno popravilo, bremenijo ti stroški zavarovalca (glej tudi 2. člen, točko 3.9).

- 2.2 popolnega uničenja zavarovane stvari ali če stroški popravila (v skladu s točko 2.1) presegajo tehnično amortizirano vrednost zavarovane stvari neposredno pred nastankom zavarovalnega primera zavarovalnino v višini največ tehnične amortizirane vrednosti.

Tehnična amortizirana vrednost je zavarovalna vrednost neposredno pred nastankom zavarovalnega primera, ki je zaradi starosti, obrabe, ekonomske in tehnične zastarelosti ali drugih vzrokov zmanjšana za določen znesek.

Vrednost ostankov in vrednost obrabljanih zamenljivih delov se od zavarovalnine odbije.

Če je pod eno postavko zavarovanih več stvari, ki spadajo skupaj (konstrukcijske enote kot so motorji, menjalniki, črpalke), in se posamezne od njih ob nastanku zavarovalnega primera uničijo, se zavarovalni primer obravnava tako, kot da bi bile te uničene stvari zavarovane vsaka posebej s svojo postavko.

Zavarovalnina za konstrukcijske enote se izplača le v primeru, ko zanje ni mogoče dobiti rezervnih delov (zgornjo mejo zavarovalnine predstavlja amortizirana vrednost konstrukcijske enote).

Pri posameznih stvarih ali konstrukcijskih enotah, ki spadajo skupaj, se ne upošteva morebitno zmanjšanje vrednosti nepoškodovanih stvari, ki nastane zaradi poškodbe ali uničenja drugih stvari.

- 2.3 Škode na zavarovanih temeljih strojev se nadomestijo le, če so posledica škode na zavarovanem stroju za katero obstaja zavarovalno kritje.

3. Če obstajata za isto stvar istočasno zavarovanje strojeloma in zavarovanje za primer požara in je sporno, če in v kakšnem obsegu se škoda šteje kot škoda zaradi strojeloma ali kot škoda zaradi požara, lahko zavarovatelj strojeloma in/ali zavarovatelj požara zahteva(ta), da se višina škode zaradi strojeloma in zaradi požara ugotovi v izvedenskem postopku. Ugotovitve, ki jih podajo izvedenci v okviru njihovih pristojnosti, so obvezujoče za obe pogodbeni stranki in predstavljajo osnovo za izračun zavarovalnine, razen v primeru, ko se bistveno razlikujejo od dejanskega stanja. Stroški izvedenskega postopka se porazdelijo med pogodbeni stranki, in sicer sorazmerno z višino zavarovalnine, ki odpade na posameznega zavarovatelja.

8. člen Izvedenski postopek

1. V primeru izvedenskega postopka v skladu s 17. členom Splošnih pogojev premoženjskega zavarovanja (ABV) mora izvedensko mnenje poleg podrobne cenitve nastale škode vsebovati še vsaj naslednje:
  - 1.1 ugotovljen ali domnevan vzrok nastanka škode in obseg škode,
  - 1.2 morebitno povečano vrednost zavarovane stvari po popravilu,
  - 1.3 novonabavno vrednost poškodovane stvari v času nastanka zavarovalnega primera,
  - 1.4 v primeru popravila zavarovane stvari vrednost delov (neposredno pred nastankom zavarovalnega primera), ki jih je potrebno zamenjati,
  - 1.5 višino tehnične amortizirane vrednosti,
  - 1.6 vrednost ostankov in vrednost obrabljanih zamenljivih delov,
  - 1.7 podatek o tem, ali so poškodovane stvari konstrukcijske enote v skladu s 7. členom, točko 2.2.